

TE-toimiston menettely tietopyynnön käsittelyssä

KANTELU

Kantelija on arvostellut oikeuskanslerille osoittamassaan 20.1.2020 päivätyssä kirjoituksessaan TE-toimiston menettelyä. Kantelija on arvostellut tietopyyntöönsä saamaansa vastausta. Kantelijan mukaan TE-toimisto ei ollut antanut hänelle valituskelpoista päätöstä eikä valitusosoitusta. Lisäksi asia olisi pitänyt ratkaista kahden viikon kuluessa. Kantelija arvostelee myös saamaansa vastauksen muotoa, kieliasua ja allekirjoituksen puuttumista.

Kantelua on aikaisemmin käsitelty dnrolla OKV/155/1/2020, ja se on saanut uuden dnron OKV/551/10/2020 oikeuskanslerinviraston asianhallintajärjestelmän muutoksen yhteydessä toukokuussa 2020.

SELVITYS

ELY-keskus on antanut 18.6.2020 päivätyyn lausunnon, jonka liitteenä on TE-toimiston 17.6.2020 päivätty selvitys asiakirjoineen.

Lausunto ja selvitys liitteineen lähetetään kantelijalle tiedoksi tämän päätöksen ohessa.

TE-toimiston selvityksen mukaan kantelija oli lähettänyt 7.10.2019 tietopyynnön koskien TE-toimiston aulapalveluja tuottavan yrityksen työntekijän koko nimeä. Tietopyyntöön antamassaan vastauksessa TE-toimisto oli tulkinnut tapausta eduskunnan oikeusasiamiehen EOAK/5318/2016 päätöksen mukaisesti, eikä ollut saattanut kantelijan tietoon kyseisen työntekijän nimeä. TE-toimisto ei ollut antanut asiasta valituskelpoista päätöstä, johon olisi liitetty muu-

toksenhakuosoitus. Tietopyyntö oli noussut uudelleen vireille kantelijan oikeuskanslerille tekemän kantelun perusteella. Alkuperäisen vastauksen antamisen jälkeen TE-toimiston tietoisuuteen oli tullut eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös EOAK/4179/2018. Päätöksen mukaan asiakaspalvelijan on pääsääntöisesti pyydettäessä ilmoitettava oma nimensä asiakkaalle myös silloin, kun yksityinen palveluntuottaja tuottaa palvelua TE-toimiston aulassa. Edellä mainitun perusteella TE-toimisto oli 1.6.2020 oikaissut 5.11.2019 tekemänsä päätöksen, ja yrityksen asiakaspalvelijan nimi oli saatettu päätöksellä kantelijan tietoon.

Selvityksensä mukaan TE-toimisto kiinnittää jatkossa muun muassa sisäisen koulutuksen ja perehdytyksen keinoin huomiota siihen, että asiakkaiden tietopyynnot käsitellään ja niihin vastataan julkisuuslain edellyttämällä tavalla.

RATKAISU

Arviointi

Julkisuuslain 14 §:ssä säädetään asiakirjan antamisesta päättämisestä. Pykälän 4 momentin mukaan kyseisessä pykälässä tarkoitettu asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomaisen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomaisen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Julkisuuslain 14 §:n 2 momentin mukaan tiedon asiakirjan sisällöstä antaa se viranomaisen henkilöstöön kuuluva, jolle viranomaisen on tämän tehtävän määrännyt tai jolle se hänen asemansa ja tehtäviensä vuoksi muuten kuuluu. Pykälän 3 momentin mukaan, jos virkamies tai muu 2 momentissa tarkoitettu henkilö kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa, hänen on: 1) ilmoitettava tiedon pyytäjälle kieltäytymisen syy; 2) annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi; 3) tiedusteltava asian kirjallisesti vireille saattaneelta tiedon pyytäjältä, haluaako hän asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi; sekä 4) annettava tieto käsittelyn johdosta perittävistä maksuista.

Kantelijan 7.10.2019 tekemään tietopyyntöön vastaamiseen kului aikaa lähes kuukausi. TE-toimisto ei selvityksessään ole tuonut esille, että tietopyynnön käsitteleminen ja asian ratkaiseminen olisi vaatinut erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän. Pyyntö

olisi tullut käsitellä julkisuuslain 14 §:n 4 momentin mukaisesti viivytyksettä ja viimeistään kahden viikon kuluessa asiakirjapyyntöön tekemisestä. Pyyntöön käsittely ei tapahtunut kyseisessä lainkohdassa säädetyssä määräajassa.

Totean, että viranomaisen on aina kieltäytyessään asiakirjan tai tiedon antamisesta tiedusteltava muun muassa sitä, haluaako pyytäjällä saattaa asian viranomaisen ratkaistavaksi. Asiakirjan tai tiedon pyytäjälle on hänen niin halutessaan annettava muutoksenhakukelpoinen päätös. TE-toimisto ei 5.11.2019 päivätyssä vastauksessaan antanut kantelijan pyytämää asiakaspalvelijan nimeä koskevaa tietoa. TE-toimisto ei selvityksestä ja sen liitteistä ilmenevien tietojen mukaan antanut vastauksessaan tai muutoin kantelijalle tietoa siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi, tiedustellut asian kirjallisesti vireille saattaneelta tiedon pyytäjältä, haluaako hän asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi eikä antanut tietoa käsittelyn johdosta perittävistä maksuista. Menettely ei siten ole ollut julkisuuslain 14 §:n 3 momentin säännöksen mukaista.

Kantelija oli saanut pyytämänsä tiedon ja valituskelpoisen päätöksen vasta 1.6.2020 asian tultua uudelleen käsiteltäväksi kantelijan oikeuskanslerille tekemän kantelun vuoksi.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kantelijan tietopyyntö olisi tullut käsitellä toteutunutta nopeammin julkisuuslain 14 §:n 4 momentin mukaisesti viivytyksettä ja viimeistään kahden viikon kuluessa asiakirjapyyntöön tekemisestä sekä julkisuuslain 14 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla.

Kiinnitän TE-toimiston huomiota julkisuuslain 14 §:n 3 ja 4 momentin noudattamiseen.

Kantelu ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Irma Tolmunen